

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke

Šubičeva ulica 4, 1000 Ljubljana

t: 01 478 95 30, f: 01 478 98 77, e: ps-sds@dz-rs.si, www.dz-rs.si

DRŽAVNI ZBOR REPUBLIKE SLOVENIJE

Mandatno-volilna komisija
dr. Mitja Horvat, predsednik

Odbor za zunanje zadeve
Jožef Horvat, predsednik

Ljubljana, 27. januar 2016

ZADEVA: Zahteva za sklic skupne nujne seje Mandatno-volilne komisije in Odbora za zunanjo politiko

Spoštovana predsednika,

na podlagi drugega odstavka 48. člena poslovnika DZ in v povezavi z 32. členom poslovnika DZ v PS SDS zahtevamo sklic skupne nujne seje Mandatno-volilne komisije in Odbora za zunanjo politiko, in sicer z obravnavo naslednje točke:

- 1. Potek postopka imenovanja sodnika Evropskega sodišča za človekove pravice izmed kandidatov, ki jih je predlagala Republika Slovenija.**

I. Razlogi za sklic nujne seje

Državni zbor RS je dne 19. novembra 2015 s tajnim glasovanjem izvolil mag. Nino Betetto, dr. Marka Bošnjaka in dr. Nino Peršak kot kandidate za slovenskega sodnika na Evropskem sodišču za človekove pravice (v nadaljevanju: ESČP). Pri tem ddr. Klemen Jaklič ni dobil zadostne podpore, čeprav je imel nesporno najboljše kvalifikacije in strokovno mednarodno podporo ter podporo dosedanjega slovenskega sodnika na ESČP dr. Boštjana M. Zupančiča.

Iz medijskih objav je razvidno, da je Svet Evrope v okviru tajnega postopka izbire kandidatov za sodnika ESČP postavil dodatna vprašanja Republiki Sloveniji glede predlaganih kandidatov za ESČP. Potem, ko je Slovenija nanje odgovorila, so postavili še dodatna vprašanja. Državnemu zboru RS kot organu, ki je kandidate izvolil, vsebina vprašanj in odgovori nanje niso znani.

Poslanci so bili z domnevno vsebino vprašanj seznanjeni iz medijev. Svetovalni panel sveta Evrope, ki je Republiko Slovenijo zaprosil za dodatne informacije o predlaganih

kandidatih, je menda želel preveriti življenjepis predlaganih kandidatov ter delovne izkušnje dr. Marka Bošnjaka in dr. Nine Peršak ter postopek izbire kandidatov v Republiki Sloveniji oziroma slovensko zakonodajno ureditev, ki velja pri izboru sodnikov za mednarodna sodišča glede pogojev in izbirnega postopka.

Svetovalni panel pri Svetu Evrope je nato potrdil listo vseh treh kandidatov iz Republike Slovenije, ki bodo 8. aprila 2016 vabljeni na zaslihanje pred pravni odbor Parlamentarne skupščine Sveta Evrope.

Na 39. redni seji Odbora za zunanjo politiko, 20. januarja 2016, je poslanec mag. Anže Logar v okviru točke Pobude in vprašanja članov Odbora za zunanjo politiko postavil vprašanje, zakaj Državni zbor RS ni prejel depeše, povezane z volitvami sodnikov ESČP. Minister Karel Erjavec je odgovoril, da Resolucija Sveta Evrope CM/Res(2010)26 o ustanovitvi Svetovalnega panela strokovnjakov o kandidatih za volitve sodnikov ESČP v 3. in 4. odstavku 5. poglavja predvideva zaupnost mnenj panela in določa pravila obveščanja. Resolucija tudi določa, da so postopki panela zaupni. Mnenje panela je namenjeno Vladi RS in se bo v nadaljevanju kot zaupno tudi posredovalo članom Posvetovalnega odbora Parlamentarne skupščine Sveta Evrope.

Resolucija Sveta Evrope CM/Res(2010)26 v svojem 5. členu natančno določa postopek komunikacije med državo pogodbenico ("High Contracting Party"), ki je podpisala in ratificirala EKČP, ter Svetovalnim panelom strokovnjakov za volitve sodnikov ESČP ("Advisory Panel of Experts on Candidates for Election as Judge to the European Court of Human Rights").

Medtem ko je komunikacija med Svetovalnim panelom in državo pogodbenico zaupna, pravila iz omenjenega člena seveda nikakor ne določajo, da bi bila zaupna komunikacija med panelom in državo pogodbenico omejena na vlado države članice, tako da bi slednja iz komunikacije lahko kar samovoljno izključila organ, ki je kandidate izvolil. V slovenskem sistemu izbire kandidatov za sodnico oz. sodnika ESČP je ravno Državni zbor RS tisti, ki kandidate izvoli. Vlada RS poda le eno od številnih neobveznih mnenj v postopku.

Kot tisti, ki kandidate izvoli, ima Državni zbor RS v postopku seveda celo primarno pravico in dolžnost seznaniti se z mnenjem Svetovalnega panela glede svoje lastne izbire kandidatov. Nihče drug za izbiro ni tako odgovoren kot ravno državni zbor, zato je povsem nerazumno in v nasprotju s predpisi Državnemu zboru RS odreči pravico do seznanitve in spremljanja komunikacije s Svetovalnim panelom.

Nadalje, izraz "država pogodbenica" ("High Contracting Party"), ki ga uporablja 5. člen, je popolnoma jasen. Državni zbor RS je v slovenskem sistemu celo tisti ključni organ, ki kot država pogodbenica ratificira mednarodne pogodbe. Tako je bilo seveda tudi v primeru ESČP. S kakšno pravico torej Vlada RS krši izrecna pravila (omenjeni 5. člen iz resolucije CM/Res(2010)26), ki govorijo o komunikaciji med Svetovalnim panelom in državo pogodbenico ("High Contracting Party"), torej v prvi vrsti organom, ki je konvencijo ESČP ratificiral in na njeni podlagi slovenske kandidate za ESČP tudi izvolil?

Vsekakor je, tako kot Vlada RS, tudi Državni zbor RS zavezan k zaupnosti komunikacije s Svetovalnim panelom; o tem ni nikakršnega dvoma. A odtegnitev te zaupne komunikacije osrednjemu organu, ki predstavlja državo pogodbenico, je povsem nerazumno in v grobem ter neposrednem nasprotju s pravili.

Poleg tega Zakon o tajnih podatkih (Uradni list RS, št. 50/06 – uradno prečiščeno besedilo, 9/10 in 60/11) v 3. členu določa, da v zvezi z opravljanjem svoje funkcije lahko do tajnih podatkov brez dovoljenja za dostop do tajnih podatkov dostopajo tudi poslanci Državnega zbora RS. Zakon o predlaganju kandidatov iz Republike Slovenije za sodnike mednarodnih sodišč (Uradni list RS, št. 64/01 in 59/02) jasno določa funkcijo poslancev kot tisto funkcijo, ki izbere kandidate za ESČP, zato izbor kandidatov in zadeve v postopku po izboru kandidatov spada v opravljanje funkcije poslancev v okviru Državnega zbora RS kot tistega državnega organa, ki določi kandidate za ESČP.

Državni zbor RS oziroma poslanci Državnega zbora RS imajo pravico biti obveščeni o vsebini dokumentov tudi v primeru, da bi se Vlada RS sklicevala na 84. člen Zakona o zunanjih zadevah (Uradni list RS, št. 113/03 – uradno prečiščeno besedilo, 20/06 – ZNOMCMO, 76/08, 108/09, 80/10 – ZUTD in 31/15). Ta člen določa, da za izvajanje mednarodnih pogodb skrbi Vlada RS, v tem primeru tudi za postopek imenovanja kandidatov za sodnike ESČP v okviru izvajanja ratificirane Evropske konvencije za človekove pravice in temeljne svoboščine v delu, ki se nanaša na imenovanje sodnikov. V tem primeru ima Vlada RS dolžnost, da seznanja Državni zbor RS z izvajanjem te mednarodne pogodbe kot to določa 3. odstavek 84. člena Zakona o zunanjih zadevah.

Iz zgoraj navedenega je jasno razvidno, da bi moral biti Državni zbor RS, ki je kandidate za sodnika ESČP izvolil, obveščen o korespondenci med Svetom Evrope (vključno z organi v njegovi sestavi oziroma paneli) in Vlado RS ter da zavrnitev seznanitve z omenjeno korespondenco s strani Vlade RS nima nikakršne pravne podlage.

II. Predlog sklepov za odločanje na skupni nujni seji Mandatno – volilne komisije in Odbora za zunanjo politiko:

- 1. Mandatno - volilna komisija in Odbor za zunanjo politiko sta se seznanila z dosedanjim postopkom izbora sodnika za Evropsko sodišče za človekove izmed predlaganih kandidatov s strani Republike Slovenije.**
- 2. Mandatno - volilna komisija in Odbor za zunanjo politiko predlagata Vladi Republike Slovenije, da seznanita Državni zbor Republike Slovenije oziroma pristojno delovno telo z vso dosedanja korespondenco med Svetom Evrope in Vlado Republike Slovenije, v roku 7 dni od sprejetja tega sklepa.**
- 3. Mandatno - volilna komisija in Odbor za zunanjo politiko predlagata Vladi Republike Slovenije, da v postopku izbora slovenskega sodnika za Evropsko sodišče za človekove pravice obvešča Državni zbor RS in pristojno delovno telo o vsaki korespondenci med Svetom Evrope in Vlado RS.**

III. Predlagamo, da se na skupno nujno sejo Mandatno-volilne komisije in Odbora za zunanjo politiko povabi:

- dr. Mira Cerarja, predsednika Vlade RS,
- g. Karla Erjavca, ministra za zunanje zadeve,
- predstavnika Stalnega predstavništva RS pri Svetu Evrope.

IV. Gradivo za obravnavo na skupni nujno sejo Mandatno-volilne komisije in Odbora za zunanjo politiko:

- Odgovor na poslansko vprašanje, zastavljeno na 39. redni seji Odbora za zunanjo politiko z dne 20. 1. 2016, št. 001-1/2016/2;
- članek Slovenski kandidati za ESČP čez prvo oviro, Delo, 25. 1. 2016;
- članek Januarja novi sodnik v Strasbourgu?Ne!, Večer, 8. 1. 2016;
- članek DZ za kandidate v ESČP izvolil Betettovo, Bošnjaka in Peršakovo, STA, 19. 11. 2015.

Jože Tanko,
vodja PS SDS